TE-palvelut
tjänster | services

27.2.2018

TyV@eduskunta.fi

ASIANTUNTIJAN LAUSUNTO EDUSKUNNAN TYÖ- JA TASA-ARVOVALIOKUNNAN KUULEMISEEN 28.2.2018

Asiantuntijaa on pyydetty kuulemistilaisuuteen ja antamaan kirjallinen lausunto. HE/188/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle vaihtelevaa työaikaa noudattavan työntekijän asemaa parantavaksi lainsäädännöksi.

0-tuntisopimuksella työskentelevät ovat TE-toimistossa työnhakijoina ja hakevat soviteltua työttömyysetuutta niiltä päiviltä kun työtä ei ole tarjolla. Heidät katsotaan työssä oleviksi työnhakijoiksi ja tämä esim. estää palkkatuen käytön. Heidät haastatellaan määräajoin, kuten muutkin työnhakijat.

Mikäli tällaisella sopimuksella työskentelevä on sairaana, eikä hän voi mennä sinä päivänä työhön, vaikka sitä olisikin ollut tarjolla hän ilmoittaa olevansa työtön ja hakee niiltä päiviltä soviteltua työttömyysetuutta. Työttömyysetuuden saamisen edellytyksenä on, että henkilö on valmis vastaanottamaan kokoaikatyötä. Lasten sairauden vuoksi poissaolo saattaa aiheuttaa myös tämän. Mikäli 0-tuntisopimuslainen haluaa pitää lomaa, se on palkaton tai sitten he hakevat työttömyysetuutta.
Työttömyysetuuden maksaja päättää kuitenkin jääkö päivärahaa maksettavaksi vai ei.

Nykyisen säädöksen mukaan, mikäli henkilö eroaa omasta pyynnöstä 0-tuntisopimuksella tehtävästä työstä, hänelle annetaan 90 päivän korvaukseton määräaika. Henkilön katsotaan tienneen sopiessaan mihin sopimuksen sitoutuu. (Mikäli hakijalle ei ole esittää muuta pätevää syytä).

Mikäli TE-toimisto saa tiedon, ettei henkilö ole ottanut vastaan tarjottua työtä, niin hän saa tästä työstä kieltäytymisestä 30 (alle 2 viikkoa kestävästä työstä) tai 60 päivän sanktion. Mikäli hakijalle ei ole esittää pätevää syytä työstä kieltäytymiselle. Työttömyysturvalain 2a:4§:n mukainen ns. siirtyvä sanktio eli työnhakijan oikeus työttömyysetuuteen keskeytyy 30 päivän kuluttua työstä kieltäytymisestä lukien. Joten sanktion alkaessa henkilö on ilmeisesti ottanutkin taas työtä vastaan. Ed. syystä annettuja sanktioita ei ole kovin paljon, koska emme juurikaan saa niitä tietoon. Työnantaja ilmoittaa, näistä vasta silloin, kun työntekijä ei ole vastaanottanut työtä pitkään aikaan.

Mikäli henkilölle tehdään TE-toimistosta työtarjous, joko kokoaika- tai osa-aikatyöhön. Kieltäytymisestä on seuraamuksena 30/60 päivän sanktio ns. siirtyvänä. Toistuvasta kieltäytymisestä on seuraamuksena 12 vkon työssäolovelvoite. 0-tuntisopimuksen voimassa olo ei ole pätevä syy kieltäytyä työstä. Työssäolovelvoitteen saatuaan henkilön tulee olla työssä vähintään 18 h/viikossa 12 viikon ajan ennen kuin on taas oikeutettu työttömyysetuuteen.

Esityksessä esitetään, että hakijalla olisi pätevä syy erota 0-tuntisopimustyöstä, mikäli työtä ei ole ollut tarjolla 12 viikon aikana tai ettei henkilö saa soviteltua päivärahaa.

Näiden todisteiden saaminen siitä, ettei työtä ole ollut tarjolla saattaa kestää ja tämä taas pitkittää työvoimapoliittisen lausunnon antamista ja siten päivärahapäätöksen saamista.
Varsinkin jos henkilö ei ole saanut soviteltua päivärahaa, eikä työtä ole ollut 12 viikon aikana ja ennen kuin henkilö saa päivärahapäätöksen on kulunut useita kuukausia ilman palkkaa/päivärahaa.
Toisaalta jos työtä olisi kuitenkin ollut tarjolla eikä henkilö sitä ole vastaanottanut, niin onko sillä merkitystä millainen työtarjous olisi ollut. Ratkaistaanko vain se, että työtä olisi ollut riittävästi tarjolla, mutta henkilö on eronnut työstä ja tästä seuraamuksena 90 päivän korvaukseton määräaika.

Merja Forsström
Palveluesimies, työttömyysturva
Uudenmaan TE-toimisto
Puh. 02950 40582